

Az adózási politika és a lisszaboni stratégia

Az Európai Parlament 2007. október 24-i állásfoglalása az adózási és a vámpolitikának a lisszaboni stratégiához való hozzájárulásáról (2007/2097(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „Az adózási és a vámpolitika hozzájárulása a lisszaboni stratégiához” című bizottsági közleményre (COM(2005)0532),
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, „A tagállamok közvetlenadó-rendszereinek a belső piacon való összehangolása” című bizottsági közleményre (COM(2006)0823),
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, „A tőkekivonási adóról és a tagállamok adópolitikájának szükséges koordinációjáról” című bizottsági közleményre (COM(2006)0825),
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, „Az adókedvezményeknek a K+F érdekében történő hatékonyabb felhasználásáról” című bizottsági közleményre (COM(2006)0728),
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, „A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása: a közös konszolidált társasági adóalap („KKTA”) tekintetében megvalósult haladás és a következő lépések” című bizottsági közleményre (COM(2006)0157),
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, „Veszteségekkel kapcsolatos adóeljárás határokon átnyúló tényállások esetén” című bizottsági közleményre (COM(2006)0824),
- tekintettel a 2004. március 10-i álláspontjára a különböző tagállamok társaságainak egyesülésére, szétválására, eszközátruházására és részesedéscseréjére alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről szóló, 1990. július 23-i 90/434/EGK irányelv¹ módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról,
- tekintettel a 2005. december 13-i állásfoglalására az európai uniós vállalkozások adózásáról: közös összevont társasági adóalap²,
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak jövőjéről szóló, 2007. március 29-i állásfoglalására³,
- tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2004. szeptember 10–11-én és 2006. április

¹ HL C 102 E., 2004.4.28., 569. o.

² HL C 286. E, 2006.11.23., 229. o.

³ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0098.

7-én és 8-án tartott informális üléseire,

- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, „A kis- és középvállalkozások társaságiadó-jellegű akadályainak felszámolása a belső piacon – a székhely államának szabályai szerinti adózás elve lehetséges kísérleti projektjének felvázolása” című bizottsági közleményre (COM(2005)0702),
 - tekintettel a Bizottság európai adófelmérésére (SEC(2004)1128),
 - tekintettel a 2000. március 23–24-i lisszaboni Európai Tanács, a 2001. március 23–24-i stockholmi Európai Tanács, a 2002. március 15–16-i barcelonai Európai Tanács, a 2005. március 22–23-i, a 2005. december 15–16-i és a 2006. március 23–24-i brüsszeli Európai Tanács elnökségi következtetéseire,
 - tekintettel „Az ártalmas adóztatási verseny: Egyre sürgetőbb globális probléma” c. 1998. évi OECD-jelentésre,
 - tekintettel az „Adózási struktúrák az Európai Unióban” című 2006. évi bizottsági jelentésre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A6-0391/2007),
- A. mivel, hogy a nemzeti adórendszereknek egyre inkább figyelembe kell venniük a gazdaság globalizációját és a humántőke tudásalapú társadalomba történő összpontosításának szükségességét,
- B. mivel az Európai Unióban létező 27 különböző adórendszer akadályozza a belső piac zökkenőmentes működését, továbbá az adminisztráció és az előírásoknak való megfelelés tekintetében jelentős többletköltséget jelent a határokon átnyúló kereskedelem és üzleti tevékenység számára, hátráltatja a vállalati szerkezetátalakítást, csökkenti az uniós vállalkozások globális szintű versenyképességét és kettős adóztatást eredményez,
- C. mivel a saját források jövőjéről szóló 2007. március 29-i parlamenti jelentés hangsúlyozza, hogy az Európai Unióban a saját források bármely jövőbeli rendszerének tiszteletben kell tartania a tagállamok fiskális szuverenitását és a fiskális semlegességet, ugyanakkor pedig – a saját források jövőjével kapcsolatos, esetleges hosszú távú lehetőségként – megemlíti egy közösségi adó vagy az Európai Unió javát közvetlenül szolgáló új nemzeti adók bevezetését,
- D. mivel az Európai Unióban az adóverseny a dinamikus vállalkozási környezet révén EU-szerte gazdasági hasznot eredményezett és eredményez, de a megfelelő EU-szintű adó-összehangolás, amely nem törekszik az adókulcsok harmonizálására, hozzájárulhat ahhoz, hogy az adóverseny előnyeinek a vállalkozások, munkavállalók és fogyasztók még szélesebb körben osztozzanak,
- E. mivel bizonyos európai uniós országokban a nagyobb általános gazdasági növekedés és különösen a számos új társaság elindulása és jelentős nyereségnövekedése

következtében a tőkéből származó adóbevétel emelkedett, ellentétben azokkal az országokkal, amelyekben a bevételi kapacitás a lassabb növekedés miatt csökkent,

- F. mivel a tagállamokban az általános adózási szintek a bruttó hazai termék (GDP) 28,4 és 50,5 %-a között mozognak, aminek az a következménye, hogy a gazdaság különböző mértékben torzul,
- G. mivel a K+F növekedésre és munkahelyekre gyakorolt hatása miatt meg kell vizsgálni a K+F-re vonatkozó adóösztönzők hatékonyabb alkalmazását,
- H. mivel a lisszaboni stratégia céljainak eléréséhez a tagállamok adópolitikájának fokozott mértékű összehangolására van szükség; mivel Európának olyan egyedülálló gazdasági és társadalmi keretet kell kialakítania, amely a kulturális örökség sokszínűsége és a szellemi tőke adta versenyelőnyt innováción alapuló termelékenységű növekedéssé alakítja,
- I. mivel az adórendszerek jelenlegi széttagoltságával kapcsolatos elemek alkotják az adókijátszást lehetővé tevő kibúvókat, mivel a csalás és az adókijátszás miatt elmaradó bevételek a becslések szerint csak a hozzáadottérték-adó esetében 200-250 milliárd eurót tesznek ki,
- J. mivel az adóteher pontos mértéke a nominális adókulcsból és adóalapból álló tényleges adókulcs,
- K. mivel az energiaadóztatás hasznos eszköze mind a „szennyező fizet” elv alkalmazásának, mind pedig a szennyezés forrásnál történő csökkentése elérésének; mivel az éghajlatváltozás kezelése érdekében sürgősen foglalkozni kell a közlekedés egyre növekvő környezeti hatásával,
- L. mivel az energiaadóztatása és az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszere két lényeges, az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátások kezelésére már jelenleg használt gazdasági eszköz;

Az adópolitika hozzájárulása a lisszaboni stratégiához

1. emlékeztet arra, hogy az adópolitikával kapcsolatos döntések – például a vállalkozások számára adóösztönzők nyújtása – a munkahelyteremtés és a munkahelyek száma növelésének, valamint a K+F befektetések és a környezetbarát technológiák száma növelésének legfőbb eszközei; hangsúlyozza azonban, hogy ha az adópolitika jelentős mértékben hozzá akar járulni a lisszaboni stratégiához, akkor szükség van a vállalkozások számára nyújtott ilyen adókedvezményel generált többletbevétel újbóli elosztási módjának állandó nyomon követésére annak biztosítása céljából, hogy a többletbevételt ténylegesen az innovációba és a még inkább környezetbarát technológiába való további befektetésekre használják;
2. tudomásul veszi a társasági adókulcsok csökkenésével kapcsolatos tendenciát az Európai Unióban, valamint más OECD-országokban, ami a pénzügyi piacokon tapasztalható egyre nagyobb globális versenyt, szerkezeti változást és fejlődést tükrözi; hangsúlyozza azonban, hogy Európában az általános adószintek még mindig magasabbak más OECD-országokéhoz képest; felhívja a figyelmet arra is, hogy az állami bevételek egészében véve a tényleges társasági adókulcsok csökkenése ellenére

növekedtek; megállapítja, hogy a társaságok – és különösen a KKV-k – számára kedvező, valamint a növekedés megújítására és a munkahelyteremtésre irányuló, összehangolt fiskális keretre van szükség, beleértve a vállalati adóval kapcsolatos rendelkezéseket is;

3. szükségesnek tartja olyan államháztartási politikai környezet létrehozását, amely a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás tekintetében kedvező, és amely a foglalkoztatottak és a fogyasztók, valamint a vállalatok és a tőkejövedelmet szerző személyek közötti általános adóteher-megosztás érdekében egy uniós szintű egészséges adóversenyt eredményez; rámutat, hogy az Európai Uniónak az új vállalkozások létrehozásának és a technológiai innováció ösztönzése érdekében kell előmozdítania az adórendelkezéseket;
4. hangsúlyozza, hogy általánosságban a tagállami adórendszerek túl messzire mentek a tekintetben, hogy az alacsony adó kategóriákra viszonylag magas adókulcsokat alkalmaztak, ami eltántorít a kockázatvállalástól és tevékenységek megkezdésétől;
5. úgy véli, hogy lehetséges versenyképes adószabályokat alkalmazni az állami finanszírozás alásása nélkül, amint az azokban az európai országokban tapasztalható, amelyek az elmúlt évtizedben sikeresen növelték adóbevételeiket az adóalapok kiszélesítésével kísért adócsökkentések révén, miközben visszafogták a kiadásokat és ezzel csökkentették hiányukat;
6. üdvözli a Bizottság szándékát, hogy megoldásokat fejlesszen ki a transzferárképzéssel kapcsolatos problémákra az Európai Unión belül;
7. üdvözli a Bizottság által javasolt, a székhely szerinti országban történő adóztatásra vonatkozó elvnek a KKV-k által fizetett társasági adóra történő alkalmazására irányuló kísérleti projektet;
8. elismeri az Európai Unióban és az OECD-országokban a KKV-k előtt álló, a projektjeik finanszírozásával kapcsolatos nehézségeket, és helyesli adóösztönzők nyújtását annak érdekében, hogy ösztönözzék a KKV-kat, hogy gyakrabban vegyenek igénybe olyan köztes finanszírozási mechanizmusokat, mint például a vállalkozási részvénytőke és üzletiangyal-hálózatok;
9. felhívja a figyelmet az állami bevétel azon hiányára, amely az Európai Unióban az adócsalás miatt keletkezik, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak további intézkedéseket az adócsalás elleni küzdelem érdekében;
10. azon a véleményen van, hogy az adókijátszás és az adócsalás elleni hatékony küzdelem érdekében modern szervezeti, valamint hatékony és eredményes igazgatási elveken alapuló, gyökeres változásra van szükség az adószolgálatok működésének módjában, és hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak jelentős kezdeményezéseket kell tennie ezen ágazat közösségi szintű koordinációjának támogatása érdekében;
11. úgy ítéli meg, hogy a közhasznú állami, illetve részben állami vállalatok számára a hozzáadottérték-adó területén fenn kell tartani az adó kiváltságokat; úgy véli, hogy az EU-szerte meglévő HÉA-kötelezettségük kezelése érdekében be kell vezetni az egyablakos ügyintézkést a társaságok számára;

12. felszólítja a tagállamokat, hogy jobb struktúrák révén és a költségvetés kiadási részére koncentrálnak gondoskodjanak az adóterhek igazságosabb elosztásáról;
13. bírálja az Európai Unióban a hozzáadottérték-adó kulcsának emelkedő tendenciáját, mert ez regresszív hatású és csökkenti a keresletet; hangsúlyozza, hogy egyes EU-tagállamokban a tapasztalat azt mutatta, hogy akkor keletkezik nagyobb bevétel, amikor az adóalapot kiszélesítik, amikor a foglalkoztatási növekedés a fogyasztás növekedését eredményezi, és amikor a feltételek adottak a feketegazdasági tevékenységek szabályossá tételéhez, ezt folyamatot pedig a HÉA-kulcsok növelése veszélyezteti;
14. újjal megismétli, hogy támogatja a munkaerő-igényes szolgáltatások – mint a HÉA-rendszer strukturális eleme – vonatkozásában alacsonyabb HÉA-kulcsokkal való kísérletezést, amely rugalmasságot biztosít a tagállamok számára a tekintetben, hogy a főként helyi és a határokon átnyúló versenyt nem torzító, lakosságközelbi szolgáltatások ágazataiban ilyen adókulcsokat alkalmazzanak;
15. támogatja a Bizottság törekvését, hogy az adópolitikát ambiciózus környezetvédelmi célokhoz igazítsa; véleménye szerint egy ilyen intézkedés előmozdíthatja a környezetvédelmi technológiák intenzívebb kutatását és alkalmazását, ezáltal fejlesztve az EU versenyképességét e területen; hangsúlyozza azonban, hogy lépéseket kell tenni a szegényebb háztartások még nagyobb terhelésének elkerülésére;
16. megállapítja, hogy teljesen új megközelítésre van szükség a jövedéki adópolitika tekintetében; hangsúlyozza, hogy el kell utasítani azt a politikai irányvonalat, amely a legalacsonyabb adókulcs EU-szinten történő meghatározására törekszik, és olyan általános magatartási kódexet kell elfogadni, melynek célja, hogy a tagállamokat az erősen eltérő jövedékiadó-kulcsaik közelítésére ösztönözze;
17. megítélése szerint az adópolitikának általánosságban hozzá kellene járulnia ahhoz, hogy az ipart az externális költségek internalizálására ösztönözzék, ugyanakkor célszerűnek tartja a tiszta, nem fosszilis alapú energiaforrások adójellegű és másfajta támogatásának megtartását, illetve bevezetését;
18. úgy véli, hogy az üzemanyag-adók növelése pozitív környezeti hatással járna, ha gazdaságos és vonzó tömegközlekedési eszközök állnának rendelkezésre;
19. úgy véli, hogy a felzárkózó országok nagyobb externális költségekkel szembesülnek, amiért azonban nem szabad hátrányos helyzetbe kerülniük;
20. hangsúlyozza, hogy továbbra is csökkenteni kell a foglalkoztatási adókat, ami a 70%-os foglalkoztatási arányra vonatkozó lisszaboni stratégia elérésének fontos eszköze;
21. a belső piac létrejöttének érdekében fontosnak tartja a vámjogszabályok egyszerűsítését és a vámjárássok racionalizálását a határokon átnyúló ügyleteket végző vállalkozások adminisztratív költségének csökkentése céljából; fenntartja a vállalkozások határokon átnyúló megfelelési kötelezettségeinek egyszerűsítését; támogatja az EU-ban a határokon átnyúló értékesítések tekintetében történő HÉA-kivetésre vonatkozó, egyszerűsített rendszer irányába történő elmozdulást, például a fordított adózási mechanizmus végrehajtásával;

Közös konszolidált társasági adóalap

22. támogatja a Bizottságnak az egész Európában egységes közös konszolidált társasági adóalap (KKTA) létrehozására irányuló törekvéseit; megjegyzi, hogy egy KKTA nagyobb átláthatóságot eredményez, mivel lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy külföldön és belföldön azonos szabályok szerint működjenek, továbbá növeli a határokon átnyúló kereskedelmet és befektetéseket, és jelentősen csökkenti az adminisztrációs költségeket, valamint az adóelkerülés és az adócsalás lehetőségét; úgy véli, hogy szükséges a kifejezetten a KKV-k előtt álló adómegfelelési költségek csökkentésére irányuló intézkedések bevezetése – ilyen például a székhely szerinti tagállamban való adózás rendszere;
23. rámutat, hogy a KKTA olyan politika, amelyet a megerősített együttműködés keretében lehet folytatni, amint arról a szerződések rendelkeznek;
24. emlékeztet arra, hogy a KKTA az adóalapra vonatkozó közös szabályokat fog magába foglalni, és semmi esetre sem fogja korlátozni a tagállamok saját adókulcsok meghatározására vonatkozó szabadságát;
25. üdvözlözi a Bizottság azon szándékát, hogy megerősített együttműködés keretében elindítja a KKTA-t; hangsúlyozza azonban, hogy ez csupán a második legjobb megoldás, mivel egy átfogó, az egész közösségre kiterjedő rendszer hiányában az átláthatóság és az alacsonyabb igazgatási költségek előnyei részben csökkenhetnek;
26. üdvözlözi a Bizottság megközelítését, miszerint a KKTA legyen egységes, és tegye egyszerűbbé a helyzetet, és azt ajánlja, hogy a közös normakeret meghatározásával egyidejűleg dolgozzanak ki a bevételeknek az érintett tagállamok közötti elosztására vonatkozó mechanizmust; úgy véli továbbá, hogy egy valóban közös, egységes adóalap megteremtése érdekében fontos a határokon átnyúló gazdasági tevékenységekre vonatkozó összehasonlítható vagy – a legjobb esetben – közös nyilvántartási dokumentáció létrehozása is;
27. üdvözlözi „Az adókedvezményeknek a K+F érdekében történő hatékonyabb felhasználásáról” című bizottsági közleményt, és hangsúlyozza, hogy meg kell osztani a bevált gyakorlatokat, és a lehető legteljesebb mértékben egyértelművé kell tenni az ilyen ösztönzők közösségi jogszabályokkal való összeegyeztethetőségét;
28. hangsúlyozza, hogy a környezetvédelmi adózás rugalmas politikai eszköz egy adott szennyezés-korlátozási cél eléréséhez, a technológiai innovációra vonatkozó további ösztönzők biztosításához és a szennyezőanyag-kibocsátások további csökkentéséhez;
29. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy foglalkozzon a határokon átnyúló módon működő, nagyobb csoportok beszámolóinak, adózásának és adóigazgatásának összevonásával kapcsolatos kérdésekkel;

Az adókedvezményeknek a K+F érdekében történő hatékonyabb felhasználásáról

30. megítélése szerint a K+F tevékenységek adókedvezménnyel történő támogatása nagy jelentőséggel bír a lisszaboni stratégia céljainak elérése tekintetében, például Európában a K+F kiadások növelésének, különösen a KKV-k K+F tevékenységének elősegítése tekintetében; megjegyzi azonban, hogy ilyen adókedvezmények a nemzeti

vállalatoknak nyújtott közvetett támogatásként nem alkalmazhatók;

31. meggyőződése, hogy az adópolitikát oly módon kell kidolgozni, hogy az a termelékenység által előidézett növekedést eredményezzen a gazdaság valamennyi ágazatában azáltal, hogy lehetővé teszi az adófizető számára, hogy a K+F kiadások tekintetében adólevonást alkalmazzon, vagy adócsökkentést igényeljen;
32. úgy véli, hogy a tagállamok közötti technológiai szakadék azt jelenti, hogy különbségek vannak az adópolitikában, valamint hogy csak akkor kell közösségi szintű intézkedéseket elfogadni, ha az egyes tagállamok intézkedései nem nyújthatnak hatékony megoldást; azon a véleményen van, hogy a K+F adókedvezmények megtervezésével kapcsolatos bevált gyakorlatok és az adópolitika jobb összehangolásának támogatása segítheti a tagállamokat a lisszaboni célkitűzések elérésében;

Tőke kivonási adó

33. sürgeti a Bizottságot, hogy az off-shore pénzügyi központok tekintetében alkalmazzon kezdeményezőbb stratégiát;
34. támogatja a Bizottság nézetét, miszerint az eszközök harmadik országba történő átadása esetén az adminisztratív együttműködés hiánya miatt indokolt a kivonáskor azonnal esedékes adó kivetés;

Veszteségekkel kapcsolatos adóeljárás határokon átnyúló tényállások esetén

35. megállapítja, hogy gyakran terjesztenek az Európai Közösségek Bírósága elé adózással kapcsolatos ügyeket, főként az átláthatóság hiánya és az európai adórendszerek rendkívüli bonyolultsága miatt, és ezért felhív az adótörvények egyszerűsítésére Európa-szerte; hangsúlyozza, hogy azokban az esetekben, amelyekben a külföldi leányvállalatnál határon átnyúló veszteség keletkezik, el kell kerülni az anyavállalat kettős adóztatását, az adóügyi hatásköröket igazságosan kell megosztani a tagállamok között, meg kell akadályozni a veszteségek kétszeri elszámolását és az adóelkerülést;
36. megállapítja, hogy a veszteségkiegyenlítés határokon átnyúló csatornái nélkül a cégek annak biztosítására fognak törekedni, hogy nyereségüket olyan országokban adóztassák meg, amelyek saját piaca elég nagy ahhoz, hogy elegendő nyereség keletkezzen az esetleges külföldi veszteségek ellensúlyozására;
37. úgy véli, hogy mind a társaságok, mind pedig a külföldi egységekkel rendelkező csoportok számára ki kell dolgozni a veszteségelszámolás határokon átnyúló rendszerét; tudomásul veszi a „Veszteségekkel kapcsolatos adóeljárás határokon átnyúló tényállások esetén” című bizottsági közleményt;
38. úgy látja, hogy a „Veszteségekkel kapcsolatos adóeljárás határokon átnyúló tényállások esetén” című bizottsági közlemény alap a további vitához, különösen a közleményben – a KKTA alkalmazásáig – a veszteségelszámolási rendszer és a fogadó tagállamok általi utólagos megadóztatás végrehajtására vonatkozóan meghatározott lehetséges megoldások tekintetében;

39. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.